

Scherzando...

REVISTA MESAL DE MÚSICA, LITERATURA I ART

::: Direcció i Administració :::
: Plaça del Vi, 11, pral. : Girona :

::: ::: Preus de Sotscripció ::: :::
2 ptes. anyals : Nombre solt, 20 cts.

Dels articles firmats únicament ne responen llurs autors.—No's retornen els originals.

SECCIÓ MUSICAL

LA DIADA D'HOMENATGE AL MESTRE — ALBERT COTO, A FIGUERES —

Per a ressenyar justament actes de la naturalesa d'aquest deü recorres a fer ús del vell tòpic: foren de gran solemnitat.

Tot el poble de Figueres, amb les autoritats al davant, s'agermanà entorn de la bona idea de retre el mellor tribut al fill il·lustre de la bella capital empordanesa, N'Albert Cotó.

A l'acte del descobriment de la làpida commemorativa—que publiquem en aquest número— hi estigueren presents totes les forces vives de la ciutat: autoritats, representants de corporacions particulars i el poble amb brillantíssim concurs.

Termenada la cerimonia la cobla de Peralada donà a la Rambla una audició de

sardanes del mestre Cotó: «Port-folio d'Eldorado», «Les festes de la Mercè», «Cant d'Amors» i «Desengany».

El concert que tingué lloc a la plaça de la Constitució, revestí també una notoria importància.

Si l'espai ens ho permetés ja aniríem donant amb tot detall el nostre comentari ben abundós i sincer sobre cada un dels actes en honor a en Cotó.

No volem, no obstant, deixar de fer singular menció del gran concert selecte a gran orquestra que dirigit pel mestre Juncà, tingué lloc al Teatre Principal.

El programa fou el següent:

Primera part: 1. Capritzo simfònic. Gran orquestra.— 2. *Un suspiro a mi patria*. Violí

i piano pels senyors E. Sans i J. Passolas.—3. *No verte*. Melodía. Cant i piano per les senyorettes Rosa Gimbernau i Maria dels Angels Corominas.—4. *Idilio*. Violins i piano pels senyors E. Sans, Vila i Passolas.—5. *La Palomita*. Dança. Gran orquestra.—6. *Estudi crític de l'obra musical del Mestre Cotó*, per D. Salvador Raurich.—7. *Glosa elegiaca*. Gran orquestra. Cotó, Raurich, Juncà.

Segona part: 1.

Recuerdos de Hostalrich. Gran orquestra.—2. *Melodía religiosa*. Cant, armonium i instruments de corda, per en Ramón Bassagnayas.—3. *Adiós a Nápoles*. Violins i piano, pels senyors Sans, Vila i Passolas.—4. *Suite octeto*: a) *Serenata*. b) *Alborada*. c) *Murmillos del bosque*.—5.

Danza de negros. Gran orquestra.—6. *La florista*. Polka coreada pel chor «Erato».—7. Vals coreado *Dintre un saló*, per l'Orfeó «Art i Patria».

L'audició d'aquestes obres, admirablement dirigides i executades ens feu recordar la justícia de criteri del mestre Goberna, quan assenyalava a l'obra cotoniana com a filla d'un veritable talent, d'una envejable inspiració i d'un geni laboriós.

Certament la dança és reformada i dignificada pel mestre figuerenc.

«L'estil musical del renovador de la dança era de tan excepcional inspiració, que per més segles que transcorrin, sempre conservarà la mateixa novitat característica.

L'estil musical que'l malaguanyat mestre posseïa, li ha donat una g'oria merescuda. Ell va escampar la llevor i aquesta ha

sigut fructífera. Les seves produccions, que són innumbrables, no han mancat mai en els arxius de les nostres orquestres, i tots ens hem extasiat en el doll d'harmonia encisadora i plena d'imatges musicals.»

Així es de justíssim el comentari d'en Plàcid Sagalés, nostre, tam-

bé en absolut.

La ciutat de Figueres pot tenir l'orgull l·legítim d'haver acomplert amb grandesa son homenatge al Mestre Cotó.

Honorant als seus fills més eminents, es com s'honora a si mateix un poble.

I aquest exemple de Figueres deuria ésser l·licó per a moltes viles i ciutats catalanes. Singularment per a la nostra Girona.—S.

Jocs Florals de Palamós

Part Musical

Composicions rebudes des del 29 d'Abril fins al 31 de Maig:

16. La cançó de l'Amor. Chor. Visca Catalunya.—17. L'aplec de Sant Martí. Sardana. Si es la millor premiatura, sinó cremeu-la.—18. Conte de fades. Sardana. Pobre quitxalla.—19. Himne a l'Empordà. Sardana.—20. Cançons musicades.—21. Aplec de quatre cançons. Honorem la Patria i l'Art.—22. Plany. Chor. Desco-

nort.—23. Chor a veus mixtes. Harmonia.—24. Records i anyorances. Sardana. De l'Empordà.—25. Orisca. Sardana.—26. Col·lecció de cançons. Allà va mitja dotzena de cançons de tota mena.—27. Cançons de joventut. El cant a la vida.—28. La núvia. Chor mixte a 5 veus.—29. La donzella i la cançó. Sardana per a chor mixte. La vida mia la vida amor.—30. Riallera. Sardana Primavera.—31. Col·lecció de 3 cants. A tota màquina.

VEREDICTE

Premi: Núm. 23. Anyorança. Harmonia Chor a 6 veus mixtes.—Primer accésit: Número 28. La núvia. Chor mixte a 5 veus.—Segon accésit: Núm. 8. Fent se clar. Chor mixte a 6

veus.—Premi: Núm. 20. Cançons musicades.—
Premi: Núm. 17. L'Aplech de Sant Martí. Sar-
dana. Si es la millor premieu-la, sinó cremeu-la.

Nota.—De no haver optat exclusivament a
premi l'autor del chor a veus mixtes núm. 22,
hauria obtingut el primer accésit.

Enric Morera.—Josep Sancho Marraco.—
Juli Garreta.—Secretari general, Miquel Roger
i Crosa.

Els manaments de la llei de...

A nova música són nou; un
menys que'ls de la llei de
Déu. Els trovem en una re-
vista italiana i no volem pri-
var de son coneixement als
que no tenen la sort de co-

neixe'ls encara.

Com que's refereixen a l'art de la nova
composició musical, i els que a ella se dediquen
són gent il·lustrada, ens sembla que'ls hi podem
servir amb llengua francesa, tal com els trovem
transcrits, perquè suposem que tots els compo-
sitors, acostumats a fullejar els llibres d'armo-
nia de Durand, els d'instrumentació de Ge-
vaert i altres dels bons mestres dels conserva-
toris de París i Brusel·les, que'ls escriuen en
aital llengua, els compendran fàcilment.

Per altra part tot lo que'ns ve de l'Europa
conscient (?) o es francès o ens ha de passar
per França, a no ser que vulguéssim suposar
que'ns vingués per mar, que son ventitjol ens
podria fer pervindre aletades de melodíes ita-
lianes o italianitzades, que avui no priven gai-
re gens.

Parlem, doncs, com qui parla de coses
transpirinenques que'ns convé sapiguer en
aquest històric moment.

Aquí van els manaments:

1. Dieubussy seul adoreras,
Et conieras parfaitement.
2. Melodieux point ne seras,
De fait ni de consentement.

3. De plan toujours tu t'abstiendras
Pour composer plus aisement.
4. Avec grand soin tu violeras
Les règles du vieux rudiment.
5. Quintes de suite tu feras,
Et Octaves pareillement.
6. Au grand jamais ne roudras,
De dissonance aucunement.
7. Aucun morceau ne finiras,
Jamais par accord consonant.
8. Les neuvièmes accumuleras
Et sans aucun discernement.
9. L'accord parfait ne désireras,
Qu'en mariage seulement.

Ainsi soit-il

Amén

L'observancia d'aquests manaments
Es la gloria dels músics moderns.

Fins aquí, com se veu, es una crítica ben
trovada de l'esbojarrament amb que tenen cos-
tum d'escriure molts música que, buscant no-
vetat en els procediments que l'art ha seguit
fins avui, no tenen en compte lleis ni precep-
tes que sols havien traspassat, i encara rara-
ment, alguns genis que han romput qualques
motllos convencionals i fins regles, si es vol,
constantment observades, per a produir certs
efectes proposats.

Una cosa es l'ús en els medis, altra l'abús.
Avui en dia quasi constitueix una malaltia en-
dèmica el compondre i escriure música sense
tenir compte en els procediments, consagrats
per l'art i observats amb escrupulositat per les
eminències musicals. Se volen efectes nous, i
el que té tal propòsit arriba a embafar donant-
nos sempre música que'ns té en una contínua
tensió d'ànim, buscant sols fer capir fortes
sensacions.

Aquestes consideracions no volen dir que
creiem que les regles hagin de devançar al ge-
ni, perquè es cert que'l geni vola més enllà
que'ls preceptistes, i aquests no fan més que
deduir l'alcanç de ses volades. Mes, una volada
genial admira i conmov; continuats asbolotrecs
fadiguen i cansen l'atenció.

Suposem, per un moment, aquesta fatlera en un compositor de música d'iglesia.

Ell no buscarà més que novetats dins d'un genre, si és vol, lligat, canònic, imitatiu; però brusc en els procediments modulants, i sobtat en donar tot acord que de sí exigeix preparació o resolució convinguda o relacionada, sens cap mirament o estudiant-s'hi encara en fer les coses de diferent manera per no ser considerat amanerat.

Què resultarà d'això?

¿Favorirà la devoció, l'esperit de plegaria, la quietut i pau que ha de portar la música rel·ligiosa amb sa suavitat, forana de tot arrebat sensual o sensitiu, a l'ànim dels fidels?

¿No produirà efectes similars als que causava la música teatral, que amb bona hora han tret del temple les ben encertades disposicions de Pius X?

Aquests que consideren ensopit tot procediment que no porti el sagell de novetat en son desenrotlló, acostumen a presentar-nos composicions que un no sab a que atènyer-se de vegades per sa manca d'espontaneïtat i continuats rebuscaments.

Recordo haver examinat tres peces destinades al temple en que no hi havia cap temps fort de batuta que no portés nova modulació, recorreguent tots els colors de l'arc-iris bruscament i sens transició, de tal faisó que un no sabia per on s'havia començat ni on s'anava a parar.

Degudes les tres composicions a tres renomats mestres i de gran prestigi dins l'art rel·ligiós de Catalunya, jo estava per evocar el judici que va fer un erudit crític musical, emprenent-les contra Gounod quan acabà son oratori *La Redenzione* amb aquell devassall de *monótonas* modulacions que cimejen les *parales*

*Del Santo Spirito al par
Lo fa a Dio Padre eguale
In Suo mister la Trinità*

en que començant pel tò de *si b* passa tots els demés, majors i menors, fins a retrovar-lo més

avall; final en que hi plana, s gons ell, falta de inspiració i recursos.

I al citar aquests cassos de desesperanta modulació no's cregui que sols ella es la que dóna medi a inventar rebuscaments; altres procediments estan en boga pels que's *derrochan* quintes a devassalls, quartes sens tò ni sò, acords, que tots els bons polfonistes i músics de mèrit ens havien presentat amb preparacions, com són els de les variades *septimes* i *novenes*, acoblant les bruscament i trinxant tota resolució ordenada, i encara no's nomenen tots en els *manaments* transcrits.

Dixem pas al geni.

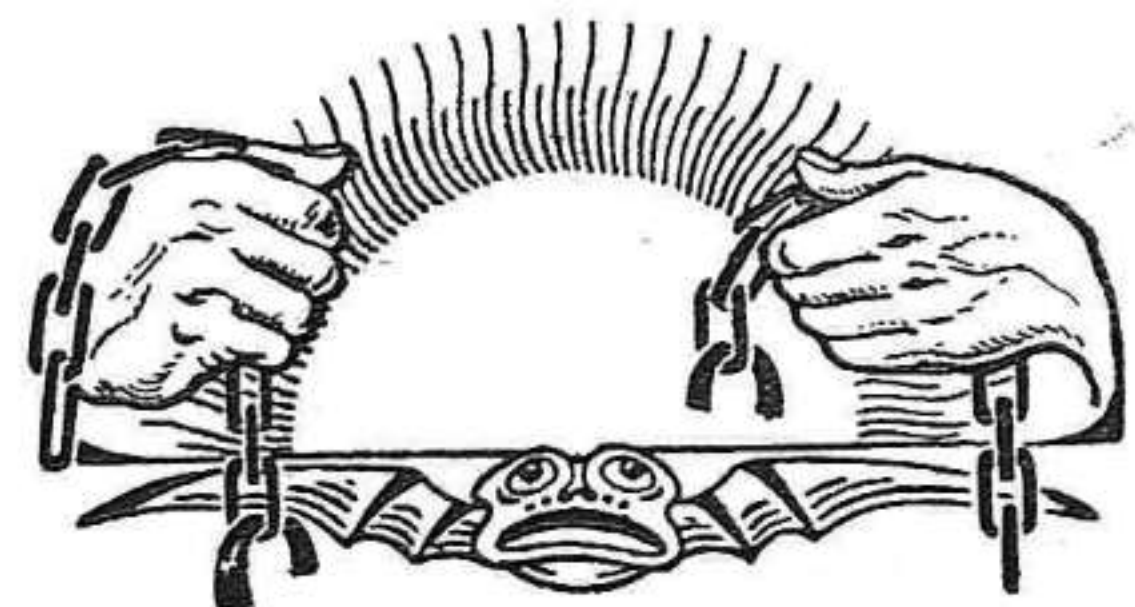
No hi hà dubte que sa flama traspassa de tan en tan las parets d'una tècnica que l'empresona més o menys; però recordem-ne:

Primerament, que a l'escriure música rel·ligiosa, i al dir *nova sint omnia*, no dona facultats per a portar esbojarraments al temple sense que'n sofreixi menyspreu son decor; i

Segonament, lo que diu un molt acreditat compositor rel·ligiós de nostres dies, que «si bé no hi hà dogmes immutables en nostre art, amb tot es ben cert que no's sacrifiquen impunement els cànons, generalment admesos, sense que'n sofreixi perjudici l'obra.»

Els *manaments* aquí dalt transcrits, que m'han inspirat aquestes consideracions, són una fina crítica d'aquest insubstancial *modernisme* que «rebutja sens escrúpuls la tècnica musical, que l'esforç humà ha vingut formant en el decurs de molts segles i que ha sigut fidelment observada fins pels grans clàssics», i que jo crec hem de rebutjar del temple amb la mateixa cura que hem allunyat d'ell la música teatral.

MIQUEL RUE, PVRE.

L'Orfeó Català a Paris i a Londres

Una carta de Strauss

LS pocs dies de donar els concerts l'Orfeó Català a Londres, s'estrenarà en aquella capital l'obra de Ricard Strauss «La llegenda de Josep», assistint l'autor a les primeres representacions. Aprofitant aquesta circumstància el mestre Millet va escriure a l'il·lustre compositor invitant-lo als concerts, havent rebut la següent contestació:

«Garmisch, 29 maig 1914.

Distingit amic:

En contestació al vostre amical escrit, dec comunicar-vos que del 18 al 22 de juny jo també me trobaré a Londres i certament no deixaré d'assistir als vostres concerts, a favor dels quals faré la major propaganda possible en la mida de les meves forces.

Ja sabeu com he admirat sempre les audicions extraordinàries del vostre chor meravellós i es mon més sincer desig que'ls vostres concerts tinguin l'èxit sensacional que mereixen.

El vostre instint cultural es únic en el seu gènere i les vostres magnífiques audicions són dignes de la més alta estima artística, ja que'l difícil art del cant a capella està molt descuidat a Europa, excepció feta de comptats llocs.

Espero que les Unions Chorals dels països que visito —i confio que un jorn també visitareu l'Alemanya— mercès a les vostres audicions models se sentiran estimulades per a imitar-vos.

Amb els millors desitjos i l'expressió de ma gran consideració, soc sempre vostre,

Dr. Ricard Strauss.»

* * *

El dia 24 sortí de Nova York l'eximia ca

tatriu María Barrientos, per trobar-se a París a l'arribada de l'Orfeó Català i pendrà part en els concerts que donarà aquesta entitat a París i a Londres.

Desitjosos també d'acompanyar a l'Orfeó, sortiran amb ell de Barcelona els eminents artistes Enric Granados i J. Lamote de Grignon.

Com a «reclame» dels seus concerts a París i a Londres, l'Orfeó Català ha publicat una circular en francès i en anglès amb els programes que respectivament interpretarà en cada ciutat, a l'objecte d'enviar-los des de Barcelona, a les persones a qui pugui interessar.

* * *

Heus-aquí els interessants programes que executarà l'Orfeó a la capital francesa:

I concert al Teatre dels Champs Elysées:

«El cant de la Senyera», Millet. Cançons populars catalanes: «Sota de l'olm», Morera; «Cançó de Nadal», Romeu; «El Rossinyol», Mas i Serracant; «Els tres tambors», Lambert; «El cant dels ocells», Millet; «La sesta», Noguera; «L'hereu Riera», Cumellas Ribó. Composicions originals: «Els Xiquets de Valls», Clavé; «D. Joan i D. Ramón», Pedrell; «Elegia eterna», Granados; «La mort de l'escolà», Nicolau. «Ave verum», Saint-Saëns; «Madrigal», Brudieu; «Ocellada», Jannequin; «Ave María», Joaquin de Prè; «O magnum mysterium», Victoria; «Credo de la Missa Papa Marcelo», Palestrina.

II concert al Palau de Trocadero:

«El cant de la Senyera», Millet. Cançons populars catalanes: «Cançó de Nadal», Pérez; «La gata i en Belitre», Pujol; «Montanyes del Canigó», Manén; «Cançó de breçol», Sancho Marraco; «La Mare de Déu», Nicolau. «Canteu al Senyor un càntic nou», J. S. Bach; «Himne», Rich. Strauss; «Oda Ceciliàna», Händel.

Festa de la Música Catalana

ANY VI

Composicions rebudes per al Concurs de 1914

1. Sonata catalana, per a piano. Variacions sobre una cançó catalana original.—2. Dues cançons populars per a chor mixte: El Ball de Sant Farriol i La del Pagés. L.: «Ex populo ad populum».—3. Dues cançons populars per a chor mixte: L'Espina i El Rei Herodes. L.: «Canta, poble!»—4. Sorpresa amorosa: chor d'homes. L.: «Visca l'amor!»—5. Missa a dos chors en llaor de N.^a S.^a del Carme: L.: «Gloria Libani data est ei, etc.»—6. L'Aparegut: poema per a gran orquestra. L.: «Vághia, aixecat, que ve'l jorn!».—7. Primavera, per a gran orquestra. L.: «Ilusió».—8. A Felip V: chor d'homes. L.: «Tórnem lo meu».—9. Cançó popular per a chor mixte: Mariagneta. L.: «Amor meva».—10. Dues cançons populars per a chor mixte: Cançó de l'Escorxaire i la Presó de Lleida. L.: «Roses i espines».—11. Pirinenques, per a orquestra de corda. L.: «Els núvols blancs i flonjos van caient».—12. Sonata, per a quartet de corda. L.: «Beethoviana».—13. Melodies per a cant i piano. L.: «Tinc avui un poc de afany, etc.»—14. Dos Salve Regina, a veus mixtes i a veus de noi. L.: «Redemptrix captivorum».—15. Preludi i Fuga per a orgue. L.: «Nou i vell».—16. Germanetes: chor mixte. L.: «Cantem».—17. Himne d'alegría: chor de homes. L.: «Excelsior».—18. Sagramental (Himne patriòtic): chor a veus iguals. L.: «Catalunya».—19. Talis vita finis ita, a una veu i orgue. L.: «Sacro».—20. Elegia i Scherzo fantasiós, per a orquestra de corda. L.: «Voliaïnes».—21. Suite en sol menor, per a gran orquestra. L.: «Fent art, fem Patria».—22. Quartet en do major. L.: «Sigfried».—23. Ultima Pasqua: poema per a gran orquestra. L.: «Vigília del Sacrifici».—24. Impressions simfòniques, per a gran orquestra. L.: «Petit poema».—25. Quartet. L.: «Visca Catalunya».—26. Cant patriòtic contra'l mal parlar, a veus mixtes. L.: «Un bon català jamai blasfema».—27. A modo de Scherzo, per a gran orquestra. L.: «Scherzo».—28. L'Apec, per a piano. L.: «Sant Grial».—29. Cap al tard, per a orquestra de corda. L.: «Quietut».—30. Escenes mig-ivals, per a gran orquestra. L.: «Catalunya».—31. El teixidor: chor mixte. L.: «Per trama pena i dolor».—32. Missa d'estil popular-gregorià. L.: «Ave María advocata nostra».—33. Corpus: chor mixte, optant al premi XIII. L.: «Flaire de ginesta».—34. Cançó popular per a chor mixte: El Cant dels aucells. L.: «Cantava'l rossinyol».—35. Cants dedicats a la Mare de Déu, a una i a dues veus i orgue amb pedal. L.: «Ave María, Virgo serena».—36. Rondalla trista, per a orquestra de corda. L.: «Dolça cançó».—37. Cants dedicats a la Mare de Déu, a una i a dues veus i orgue. L.: «Ave maris stella, sub tuum praesidium confugimus».—38. Cançó popular per a chor mixte: L'Hereu Riera: L.: «Per a Sant Antoni».—39. Missa d'estil popular-gregorià. L.: «A la Mare de Déu de Nuria».—40. Simfonia en do menor per a gran orquestra. L.: «Cantem, germans, el renaixement de nostra terra».—41. Lluny de ma terra: chor d'homes. L.: «Oh patria».—42. La Cançó de Catalunya: chor d'homes. L.: «Treval i llive tat són font de civiltat».—43. Col·lecció de Cants religiosos populars. L.: «Gloria et honore».—44. Melodies per a cant i piano. L.: «Tristoes».—45. Anyorança: chor a veus mixtes. L.: «¿A donde te escondiste, amado?»—46. Moment simfònic, per a orquestra de corda. L.: «Joven-tut».—47. O la a Espanya: chor a veus mixtes. L.: «Catalunya».—48. L'Any mil, poema per a gran orquestra. L.: «Supersticions».—49. La fugida a Egipte; chor a veus mixtes. L.: «Ros-sinyolet no rellis tan d'hora».—50. Dues cançons populars per a chor mixte: La tornada del Cavaller i El Mestre. L.: «Tristesia i Amor».—51. Dues cançons populars per a chor mixte: Els fadrins de Sant Boi i Cançó de l'Infant. L.: «Gatzara i tendresa».—52. Suite d'Anacreont, per a gran orquestra. L.: «La rondalla de l'Amor».—53. Vallencís, poema per a gran orquestra. L.: «Simfo-temàtic».—54. La Balanguera: chor mixte. L.: «Alma Catalaunia».—55. Flors lulianes, per a cant i piano. L.:

«Força d'amor no segueix manera, etc.»—56. La Ginestaire: chor mixte. L.: «L'Amor dels amors».—57. Corrandes: chor d'homes. L.: «I va de vals!»—58. L'arca de Noé: chor mixte, optant al premi XIII. L.: «Sicl»—59. El mal caçador: chor d'homes. L.: «Visió».—60. La Nevada: chor mixte. L.: «Impresions».—61. Melodies per a cant i piano. L.: «Impresions».—62. Tres peces característiques, per a piano. L.: «Essent la música popular mirall de l'ànima, etc.»—63. Suite a l'estil antic, per a violoncel i piano. L.: «A. R. M.»—64. Salve Regina, per a veus blanques. L.: «Fe».—65. Salve Regina, per a veus mixtes. L.: «Dolors».—66. Dos chors mixtes, optant al premi XIII. L.: «L'alegría es mitja vida».—67. Rudy, llegenda a gran orquestra. L.: «Tradicció».—68. Les Barres de Sang: chor d'homes. L.: «Patria».

La composició núm. 19 queda fora de concurs per no correspondre a cap dels temes demanats.

NOVES

Ha debutat amb èxit al Teatre Liceu de Barcelona el jove violinista Alfred Quer, deixeble del mestre Bédas. Tota la premsa catalana, dedica encomiàstics elogis al novell concertista, augurant-li un brillant pervindre. Vagi pel excelent artista nostra enhorabona, fent-la extensiva a son oncle, nostre amic, en Manel Quer.

L'orquestra «La Principal» de Palafrugell, dirigida pel mestre Gravulosa, ha sigut contractada al «Casino Guixolenc» per a la propera festa major.

L'aplaudida entitat musical «Escolans» de Sant Sadurní de Noia, dirigida pel mestre A. Torelló, de retorn de la rescent excursió per França, ens envia una tarja amb el retrat de tots els professors expressant els desitjos d'empendre nova tasca per a la pròxima temporada. A tan simpàtica agrupació, que tant se desvetlla per a fer Art, li desitgem nous èxits i que no desmai en la tasca meritoriament empresa.

En el pròxim més de juliol, s'estrenarà al Teatre Tívoli de Barcelona una nova obra de l'eminent mestre en Tomàs Breton que s'anomena «Don Gil de las calzas verdes». L'autor de la «Verbena de la Paloma» ha desitjat que l'obra de referencia, s'estrenés a Catalunya abans de posar-se en escena a Madrid, gest altament simpàtic que devem agrair. Per les noves que tenim de la pròxima estrena, no en và adelantem al mestre Breton un significat èxit, que noblement desitgem.

El mestre de Capella d'aquesta Sèu, mossèn Miquel Rué, acaba de publicar un «Recull de Cants Litúrgics i Religiosos» per a ús dels pelegrins catalans als santuaris de la Verge de Lourdes, Montserrat i Pilar. Les obretes de aquest recull són compilades unes i compostes altres pel mestre Rué. Colaboren ademés a la publicació, els mestres Roquet, Rué (J.), Escofet i Padró. És una obra de gran utilitat i hàbilment recompilats els cants que no dubtem ne faran gran ús tots els devots a les peregrinacions. Conté 56 melodies i son preu és 0'80 ptes.

Per a la propera festa major de Palamós, estan contractades per ara, les orquestres següents: «Art Gironí» per a «El Puerto», «Els Montgrins» de Torroella al casino «L'Unió», «La Principal» de Palafrugell a la «Nova Unió», l'«Unión Filarmonica» de Barcelona al Centre Federal i els «Moixins» de Sabadell al Centre Econòmic.

Organitzada per la Secció de Propaganda Autonomista del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria de Barcelona, el dia 30 dels corrents tindrà lloc en son nou hostatge una interessantíssima conferència a càrreg del distingit mestre i compositor en Joan B. Espadaler, qui disertarà sobre'l tema: «De Nacionalisme Musical».

Degut als profons coneixements que'l conferenciant ha demostrat diverses vegades en aquesta mena de treballs, aquesta conferència ha despertat gros interès entre'ls que's preocupen d'aquests importants estudis.

De tots els diaris de Lisboa venen entusiàstiques notícies a favor del nostre eminent cantant el tenor Viñas, a qui diuen el primer i millor intèrprete de «Lohengrin» Sa campanya victoriosa per Portugal, que es una més a sa esplendent carrera artística, ens mou a renovar-li nostres més xardoroses felicitacions.

Els diaris de Tortosa, Tarragona i Lleida, unànimament, fan grans elogis dels concerts que en aquelles ciutats hi hà donat l'Orquestra Simfònica de Barcelona, dirigida pel mestre Lamote de Grignon.

A Lleida els músics foren rebuts solemnement per una representació de l'Ajuntament, la banda municipal, les societats corals i un gran concurs de públic.

Han sigut nomenats mestres provisionals de Música de la Normal de Meestreses i Mestres d'aquesta ciutat, la senyora Rosina Escalas de Ballester i en Tomàs Sobrequés, respectivament.

Al pròxim més de Juliol, tindran lloc els exàmens a l'Acadèmia Municipal de Música de aquesta ciutat en quin acte farà entrega de l'anyal premi Batlle, que com saben nostres llegidors, consisteix en 150 pessetes al millor alumne que més se distingeixi. Aquesta generositat del senyor Batlle, mereix les alabances de totes les persones que s'interessen per les coses d'Art.

De l'orquestra «Unió Guixolenc» havem rebut un carnet, oferint-se per a la pròxima temporada de festes majors. Prèn part en aquesta orquestra el professor en Josep Pascual i n'es director en Viladevall.

Ha pres possessió del seu càrreg de director de la Banda Municipal de Barcelona, el notable mestre Lamote de Grignon. Per últim s'ha imposat el bon sentit i no dubtem que l'eminent mestre Lamote, reorganitzarà la Banda Municipal que molt ho necessita posant-la al nivell de la seva reputació.

Del director de l'orquestra de Granollers «La Moderna», en Ricard Albareda, havem rebut una cartolina anunciadora de les reformes a que dita agrupació ha sigut objecte.

En el certàmen musical de Palamós, ha sigut premiada una sardana del mestre Juncà que l'anomena «Aplec de Sant Martí». Nostre enhorabona.

En el pròxim número, publicarem el retrat de l'Orfeó Tarragoní, que notablement dirigeix el mestre Gols. De l'entitat, en farà un estudi bibliogràfic el mestre Rué.

Hem tingut el gust de rebre la visita del distingit mestre en Gelabert, que acompanyat d'una comissió de la «Schola Choral» de Sant Martí de Provencals, de la que n'es mestre honorari, gestionen la vinguda an aquesta ciutat d'aquella entitat per a donar dos concerts. Nosaltres celebrarem que'l projecte tinga felicitat, posant-ne a la disposició del mestre Gelabert i de l'entitat per a tots els fins que creguin utilitzar, nostres entusiasmes.

El mestre compositor en Pi, de Pals, ha publicat una col·lecció de sis ballables per a orquestra que ha estrenat amb èxit l'«Unió Filarmònica» de Barcelona.

PUBLICACIONS REBUDES

- Revista Musical Catalana. Barcelona. Any XI, núms. 125 i 126.
 Santa Cecília. Torin. Any X, núm. XV,
 Ecos Musicales. Pamplona. Any I, núm. VI.
 Biblioteca Sacro-Musical. Madrid. Any 41.
 Revista Musical. Madrid. Any VI, núm. 4.
 Marinada. Palamós. Any I, núm. 5.
 Música Sacro-Hispana. Bilbao-Vitoria. Any VII, núm. 5.
 Musical Emporium. Barcelona.

BIBLIOGRAFIA

EDICIÓ ZANIBON DE PADUA

6. G. Bolzoni. (Op. 155) *Fervore místico*. Melodía per a violoncel o violí, acompanyats de piano. Pneu, L. 1'50.

Aquesta peça resulta un tant inofensiva en quant al cantàbil, que ve acompanyat d'un fons d'harmonia no pas gaire distingit i d'un agrupament fatigant: emplea procediments armònics no sempre correctes. Es, amb tot, útil per alguna vetllada de col·legis; mai per a Iglesia, ja que porta acompanyament de piano, del tot suprimit de la mateixa pel «Motu proprio».

7. Oreste Ravanello. *Messa Funebre Facilissima* (XXII) a una veu (op. 101). L., 3.

Certament es senzilla i propia per a cantada per escolanies de pobles rurals i col·legials. Es ben tirada la melodía amb acompanyament distingit, moltes vegades, i ben portat dins sa senzillesa. En la «Prosa» tenen igual melodía, d'un costat els números 1, 5, 7, 11, 13 i 15; i d'altre els 2, 4, 6, 12 i 14, lo que, al donar-li més facilitat, li dóna certa monotonia. Els demés versos són variats. Jo prefereixo la missa gregoriana a aquestes misses unisonals, i mai les recomanaria per més que resultin més fàcils; sense despreciar aquesta, té altre misticisme la gregoriana. Aquest criteri particular meu no impideix que la missa de que parlem, no compleixi son objecte. Aquesta sols dóna tres sílabes al *e-lei-son* i n'ha de tenir quatre: *e-le-i-son*.

8. *Luigi Botazzo. Nove Inni d'uso piu commune in canto gregoriano* (Edizione Vaticana). L. 1.

No deixa d'ésser bona idea la de l'autor de presentar els himnes, més en ús en la litúrgia parroquial, amb acompanyament d'orgue. Amb lo que no'm sé avenir es amb la manera com entén l'autor el ritme gregorià amb relació a la col·locació dels acords. Botazzo, més aviat pose acords sobre'ls accents tònicos que sobre'ls apois rítmics, i fins usa acords que surten del diatonisme del cant gregorià. ¿Per què fineix un tercer tò en mi major? El «Pange lingua» no està pas en tò de «la» per finir amb dominant. D'aquesta col·lecció prefereixo els interludis, encara que senzills.

9. *L. Botazzo. Ave Maria. Sub tuum præsidium* a dues veus iguals i acompanyament. Preu, 1 lira.

Senzilletes i boniques peces encara que usin alguna progressió avui ja no gaire en voga per suposar falta de vena musical. A Botazzo no n'hi falta si vol, per ser fecond en melodies.

10. *Album facili de Finali*. 5 finals de Missa o Sortides per a orgue sol, de 5 autors diferents. Bambini, Botazzo, Branchina, Ravanello i Zardo. Preu, 1'50 liras.

Les recomanem sens reserva totes cinc. La de Branchina sobre'l «Benedicamus» es una monada. Les dos últimes a harmonia de tres: la de Ravanello es transparenta i joliva. La de Zardo no'ns plau tant en sa primera part.

11. *Salvatore Nicolosi. Stabat Mater* a dos veus iguals. Preu, 1'50 liras.

A versets alterns amb el cant gregorià. Se manté dins d'un ambient de pietat i sa execució no suposa grans elements. Va bé per capelles de convents i parroquies. També hi trobo masses progressions.

EDICIÓ BERTARELLI DE MILÀ

12. *Oreste Ravanello. (Op. 70) Raccolta di Versetti, Cadenze, Preludi e Postludi*. L. 2'50.

Un volum de major volada que'l número 10, recomanable a tot organista per cumplir, dit volum de 50 planes de bona música orgànica, el fi que's proposà l'autor, això es: portar bona i abundant música per poc preu. Els números XIV fins als XIX els omplenen vuit cànons a tots intervals diatònics, que fan més apreciable el volum.

13. *Paolo Mauri. O Sacrum convivium, a 3 voci dispari con accomp. d'organo*. L. 0'75.

Curt motet ben fet i amb una bonica imitació al «Mens impletur».

14. *Giuseppe Cavazzana. (Op. 10) Salve Regina a 2 voci dissimili con accomp. d'organo*. L. 1.

Motet menys espontani que l'anterior, però d'harmonia ben treballada, encara que un poc rebuscada en certs procediments. Amb tot la recomanem.

R. V. E.

SECCIO LITERARIA

L'avi Gairol

N el poble rialler de la costa levantina tot es quietut. Solament l'etern remor del mar torba'l repòs de la nit estelada. De quan en quan s'escolta, com un plany misteriós, el xiulet de l'òliva que nia al vell cloquer.

* * *

Un vell mariner fa via pels carrers silenciosos dirigint-se al mar. Es trist son esguard inexpressiu, com un dia sense sol. Els seus passos són insegurs com una nau batuda per les onades en temps de tempesta.

A l'arribar vora'l mar, sa mirada es dirigeix enllà, molt enllà, al confí de mar i cel. I extenent sos braços secs i nervuts,

com qui espera abraçar amb ells a una persona volguda, a plena veu crida: ¡Mària Agna, Mària Agna!

I una rialla, quin accent fa mal, domina l'etern remor del mar que torba'l repòs de la nit estelada.

* * *

Sentats a la platja en alegre tertulia hem sentit com de costum els crits de l'avi Gairol, i com de costum també el vell Pelaia ha trencat en sec ses rialles, s'ha redreçat, i esguardant al pobre faltat que corrent s'allunya, ha deixat adivinar en son rostre l'existència d'un misteri de dolor.

Sempre havia respectat la silenciosa pena del vell Pelaia, però anit no m'he pogut contindre, i he demanat quelcom, quelcom que ha contestat el vell mariner de aquesta manera:

—Fa molts anys que passà lo que vull contar-vos, tants que cap de vosaltres era

nat, ni sisquera havien eixit pèls negres a la barba avui blanca de qui us parla.

Endebades en Gairol i jo erem els més amics del poble com encara ho som, però en aquells temps erem inseparables en el mar i en terra ferma.

En Gairol va dir-me un dia que s'havia enamorat de la Maria Agna, la noia més bonica del poble; i tan com bonica presumida i ingrata.

Jo la coneixia bé a la Maria Agna i perquè estimava a l'amic vareig fer els possibles per apartar-ne d'ella an en Gairol. Tot fou en và. Aquest parlà amb ella i començà un festeig que acabà de la manera més trista.

Feia poc que parlaven els enamorats quan esdevingué la mort del pare de la Maria Agna, i la miseria hauria entrat de fet en aquella llar si en Gairol ple d'amor no s'havés esforçat per ajudar a les dugues dones desemparades.

Però, no era prou l'esforç d'en Gairol i com siga que aquest tingués notícies de que s'organitzava a ciutat una pesqueria en quina reclutaven mariners amb sous més que bons, decidí allistar-se per a recullir un petit capital que'l permetés casar-se.

Jo prou li deia que deixés córrer la pesqueria i no fugís del poble. Ell no cedí.

No'n vulgueu més de plors i d'exclamacions el dia del comiat. ¡I quantes promeses i quants juraments! ¡Mentida, tot mentida! ¡Pobre amic meu!

Passà mig any. Un matí arriba a nostres aigües un vaixell. Vora mig-dia un bot desembarcà a la platja a tres mariners. Un d'ells, molt ben vestit, semblava manar; deia ser l'oficial d'abordo.

Jo no sé com conegué l'oficial a la Maria Agna, ni lo que parlà amb ella, però sí que sé que les dones del poble deien que'l jove ben vestit, que era ricatxo, l'havia demanat i que prompte es casarien.

El vaixell desaparegué... per a retornar passades unes setmanes. I endebades a

l'esglesia del poble's celebraren unes noces.

L'endemà la casa de na Maria Agna aparequé tencada. Mai més se sapigué res d'ella. Unicament ens feren avinent que'l vaixell de nostra historia era un vaixell de bucaners.

I una diada de festa, en el més de Maig retornà en Gairol, el meu amic, ple d'esperances i amb la satisfacció d'aquell que ha vist realitzats els seus propòsits.

Sa primera visita fou per la Maria Agna. Al veure la porta closa i els balcons fermats, corregué a trobar me i amb ansia boja'm preguntà: «¿Ont es la meva estimada?» Ensemps l'abraçaba, vareig restar mut, però com fos que repetia la pregunta i quasi bé m'amenaçava, apropant-me al mar vareig senyalar amb el braç, enllà, molt enllà, ont se confonen i s'abracen mar i cel...

«Digues Pelaia, digues ¿què s'ha fet de la Maria Agna?» tornà a demanar-me. «S'ha casat i ha fugit», vareig dir-li per fi.

Sobtadament se tornà del color dels morts, els ulls pareixia volien saltar-li de la cara, llençà un crit esglaiador i caigué als meus braços sense sentits.

Quan en Gairol tornà en sí, era nit com avui, i dirigint-se vora'l mar, extengué'ls braços i cridà a plena veu: ¡Maria Agna! ¡Maria Agna! I a continuació esclatà en ferma rialla.

Quan puja a la barca i anem mar endins a nostra feina, el seu enteniment es tan clar com el meu, ¡cosa estranya!, però un cop a terra, sempre esguarda'l mar com si aquest li pogués retornar l'estimada que li robà el bucaner.

* * *

El vell Pelaia a l'acabar sa relació ha aixugat una llàgrima que rodolava per ses galtes recremades.

I mentres nosaltres respectavem la manifestació de sa justificada pena, a lo lluny

Scherzando...

ressonaven els crits i les rialles de l'avi Gairol dominant l'etern remor del mar que torba'l repòs de la nit estelada.

J. GOMIS LL.

Girona, Maig 1914.

El mal pas de la biblioteca "Renacimiento"

En Josep M.ª López-Picó, en un dels seus darrers i brillants *reportatges literaris a la Veu*, estableix una eloqüent censura contra la *Biblioteca Renacimiento*, de Madrid, per la publicació d'obres manifestament cròtiques «amb màscara d'humorisme o de psicologia», justament amb edicions —anotades i comentades pels millors prestigis de la literatura castellana— d'obres dels clàssics de Castella.

Es justament un trist contrast, també, la edició de llibres que firmen l'*Azorin*, en Diez-Canedo, en Mesa, en Perez de Ayala, en Martínez Sierra i molts altres, al costat d'altres llibres fills de l'impudor atapaits de malícia, desbordants de luxúria; veritables podridures com fetes aposta per a destruir la tònica alligadora i confortant dels primers.

El comentari que aquesta degeneració del llibre i del sentit moral del llibre, mereix al il·lustre autor dels *Poemes del Port*, el fem nostre en absolut, per tal que entranya una manifesta justícia i una elevació del sentiment moral, qu'es lo mes diví en els homes.

El mercantilisme no perdona cap tentativa elevada en els dies d'avui: mai podriem haver cregut que la pirmitiva i sériosa empresa de *Renacimiento*, plena d'inquietuts saludables en profit de la magnífica i veritable literatura castellana, arribés amb el temps, a sentir la pruïja del mal gust literari i moral, editant, amb simultaneïtat pecadora, obres de elevació i obres de degeneració, obres de serietat i d'estudi i de liegítim solaç i obres ont hi campeja la turpitud i la passió desbocada, ont se dona contentament il·licit als llegidors de lo grollar i amoral, que tant ens deshonoren.

Caldria convencer a *Renacimiento* que ha donat el mal pas de la mort; car es morir abdicar dels bells ideals, i abandonar-se a la folla correntia de les aigües fangoses..

II

Caldria alligadorar, amb la noble censura i l'amistós avís a *Renacimiento*, per part del qui son afectes a les coses de literatura, per tal que el mal camí emprés se rectificqués ben d'hora en profit i en reverència de la literatura i la moral escarnides.

P.

SONETS:

I

Crepuscle d'or

Desde 'ls cims desolats la nit devalla
vessant glopades d'ombra per l'espai
i camps en'là s'extén la gran mortalla
que vá cobrint les salves en desmai.

Es l'hora del crepuscle, l'hora santa
del gai florir dels abscondits anels,
l'hora sublim qu'en les a'tures canta
la melódica dança del estels.

¡Crepuscle d'or qu'amb mil remors confoses
ungit de sang d'anémones i roses,
dius l'oració dels erms i dels camins,
inonda amb ta llum santa mes palpebres
i al devallar mon cor a les tenebres
móstra'm la flor dels divinals jardins.

II

Divinal convit

Dessota 'l cel florit
gran taula hi es parada,
hi plou estels la nit,
hi vessa flors la prada,
I ha resonat un crit
enllà de l'encontrada
crident al gran convit
a tota cosa nada.
La divinal paraula
fulgia en la gran taula
com Pá de comunió;
els rossinyols cantaven
i humils s'agenollaven
la guilla i el lleó.

Mossén Antón Navarro

VALLFOGONA

Y LUGARES QUE COMPOÑÍAN SU ANTIGUA BARONÍA

Por Francisco Monsalvatje Fossas

(Continuación)

De la segunda de estas canciones populares dicen en Vallfogona que al construirse, en el año 1760, el manso Artigué, que es de los más bonitos de su valle, uno de los albañiles que trabajaban allí se enamoró de una hija de sus colonos, huyendo la enamorada pareja por una ventana de dicha casa que llaman *el Pastadó*, dando origen a la siguiente canción:

Una cançó vull cantar
no hi hà molt que s'ha dictada
d'una minyona que hi hà
a Vallfogona s'ha criada.

RESPOSTA

Dolç amor
quanta pena m'és causada
dintre'l cor,
dolç amor,
dintre'l cor i les entranyes
dolç amor.

Filla de cà'l Artigué
de bon pare i bona mare,
se n'ha deixada robar
per un fadrí mestre de cases.

Dolç amor
quanta pena m'és causada, etc.

Es en Tubert de Bolós,
bé té prou anomenada,
al punt de la mitja nit
per la finestra baixava.

Dolç amor
quanta pena m'és causada, etc.

En Tubert sempre li diu
no vinguis desmantelada,
jo de plata bé'n tinc prou
prò a l'or no hi som arribada.

Dolç amor
quanta pena m'és causada, etc.

Pugen a dalt d'un cavall
i a Girona se n'anaren,
i al Vicari General
per veure si els casava.

Dolç amor
quanta pena m'és causada, etc.

.....
la millor cosa us hi falta,
que és el consentiment
de vostres pares i mares.

Scherzando...

Dolç amor
quanta pena m'és causada, etc.

.....
per tant lo Tubert de Bolós
la tornà a casa sos pares.

Dolç amor
quanta pena m'és causada
dintre'l cor
dolç amor
dintre'l cor i les entranyes
dolç amor.

* * *

Vallfogona y su término tiene 281 edificios y albergues, con 927 habitantes de hecho y 934 de derecho, de los cuales 176 saben leer y escribir, en la siguiente forma: Vallfogona, cabeza del distrito, 94 edificios con 292 habitantes; Puigsech, vecindario a un kilómetro de la cabeza del distrito, 23 edificios con 67 habitantes; Vehinat de Baix, a 4 kilómetros, 34 edificios con 110 habitantes, y caseríos en su término 130 con 458 habitantes. El carácter de sus habitantes es franco, amable, dócil y obediente. Estas condiciones, unidas a la salubridad y benignidad de su clima, hacen que Vallfogona puede ser uno de los centros de verano de la alta montaña, avalorado por las ricas fuentes que manan en sus alrededores como las de Esparonell, Verdaguer, Tolosa, Caballé, Arts, Pastors, Bisbe, Osca, Obiol, Comalada, Pinatá, Pudenta, Punday, Artigas, Palou, Ermitá, Porqués, Cabras, Sargatal, Fontfreda, Surrus, Rocamartí, Ull de la Teula, Cameta, Planallonga, Faix, Saltant de la Barraca y otras y otras que dan más amenidad y belleza a su variado paisaje.

Su única producción actual es la agricultura, teniendo gran nombradía por su buena calidad las patatas que se cosechan en su suelo. Como es país bastante montañoso y abundante en pastos, uno de sus principales elementos de riqueza es la cría de ganado.

En su término hay ricas canteras de materiales de construcción abundando el yeso y portland de inmejorable calidad. Estas circunstancias, unidas al caudal de aguas que lleva el río de Vallfogona y que pasa por su valle, hace que esta industria pueda explotarse, y al efecto se han concedido ya dos saltos de agua de unos mil caballos de fuerza para aplicarlos a la mencionada industria.

Su parroquia es urbana de ascenso; pertenece al obispado de Vich y arciprestazgo de San Juan las Abadesas con Rector y dos vicarios. Tiene dos escuelas públicas elementales; una de niños, con una matrícula de 56 a 60 alumnos, y una de niñas, con 80 a 85 matriculadas. La de niños tiene clase nocturna de adultos.

Como a seguridad pública hay la fuerza organizada del somatén, siendo subcabdo de la misma D. Juan de Ferrer y de Gallart, gran admirador de esta institución, y que muy relevantes servicios ha prestado a esta comarca, por la que hacemos votos para su prosperidad.